

Mininotat

Feedback fra afprøvning af råudkast til fagplanen for dansk

Afprøvning af råudkast til fagplaner i efteråret 2025

Dette mininotat er en sammenfatning af feedback fra de lærere, der har deltaget i afprøvningen af råudkastet til fagplanen for dansk i efteråret 2025. EVA har gennemført afprøvningen for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i regi af Udviklingsprogram for afprøvning af fagplaner. Udviklingsprogrammet er en del af Fagfornyelsen, som Folkeskolens forligskreds besluttede i 2024. De nye fagplaner træder i kraft i skoleåret 2027/28.

Mininotatet er opdelt i to dele:

- Del 1: Feedback fra *regionale workshops*, som lærere fra tilmeldte fagplansskoler har deltaget i på tværs af landet
- Del 2: Feedback fra *lokale afprøvnings*, som lærere og andre aktører selv har gennemført og indsendt til EVA

Formålet med mininotatet er at gengive lærernes stemmer og sammenfatte de mest fremtrædende pointer fra deres feedback. EVA har derfor ikke foretaget en egentlig analyse af det samlede feedbackmateriale.

Den samlede afprøvning i efteråret 2025

Regionale workshops

Antal gennemførte regionale workshops i alle fem regioner:	7
Antal tilmeldte fagplansskoler til regionale workshops:	119
Antal tilmeldte lærere til regionale workshops:	319

Lokale afprøvnings

Antal bidrag fra fagplansskoler:	35
Antal bidrag fra andre skoler/aktører:	32
Antal bidrag fra lokale afprøvnings i alt:	167

Del 1: Feedback fra regionale workshops

Om datagrundlaget

EVA har i løbet af efteråret 2025 gennemført regionale workshops for lærere på fagplansskoler, der har tilmeldt sig Udviklingsprogrammet for afprøvningen af fagplaner. Ved de regionale workshops har lærerne været samlet til afprøvninger af de første råudkast til fagplanerne for deres fag. Der er udarbejdet en fælles spørgesamme på tværs af alle fag og nogle fagspecifikke spørgsmål, som er blevet anvendt ved alle afprøvninger. Under afprøvningerne har EVA dokumenteret lærernes feedback ved notatskrivning, hvilket udgør datagrundlaget for følgende sammenfatning.

Ved alle afprøvninger på de regionale workshops har lærerne også selv udfyldt feedbackplancher. Disse er udleveret til fagudvalgene og indgår derfor ikke i denne sammenfatning. Feedbackplancherne er et udtryk for førstehåndsfeedback fra lærerne og skal fungere som et supplement til fagudvalgets videre arbejde.

Afprøvning af råudkast til fagplanen for dansk

Antal regionale workshops, hvor fagplanen er afprøvet:	7
Antal lærere, som har tilmeldt sig den regionale workshop i faget:	98

1. Fagets formål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?
 - a. Giv konkrete eksempler.
3. Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?
 - a. Giv eksempler på, hvad der fungerer godt, og hvad der kan skrives tydeligere?

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne fremhæver, at teksten præsenterer et helhedsorienteret syn på danskfaget, hvor både faglighed og dannelse spiller en central rolle. Lærerne peger fx på, at teksten:

- viser, at danskfaget skal danne hele mennesker – ikke kun formidle faglig viden. De ser et fokus på begreber som *mod*, *empati*, *refleksion*, *kritisk tænkning* og *æstetiske erfaringer*, hvilke opleves som væsentlige og nutidige perspektiver.
- både rummer ”læsning, skriftlighed, kreativitet og forskellige udtryksformer”. De kan især godt lide formuleringerne om elevernes *alsidige udvikling*, og at den *æstetiske dimension* er tænkt ind.

Hvor giver teksten mindre mening?

Lærerne oplever teksten som tung og abstrakt og efterlyser større klarhed og konkrete eksempler på centrale begreber.

- Lærerne giver gennemgående udtryk for, at teksten er tung og opleves komprimeret. De oplever, at den indeholder lange, tætte sætninger med mange abstrakte og politiske begreber. Ifølge lærerne bliver teksten svær at læse og forstå – særligt for nyuddannede lærere.
- Lærerne efterlyser generelt konkretisering og eksempler, når det kommer til faglige begreber. Særligt begreberne *mangfoldighed*, *livsverden*, *sanserige erfaringer*, *bæredygtighed*, *myndighed* og *læseengagement* nævnes som tvetydige. Formuleringerne opleves at være for åbne, sådan at tolkningen i høj grad afhænger af den enkelte lærers for forståelse. Det kommer til udtryk, ved at lærerne på tværs af de regionale workshops har forskellige fortolkninger af begreberne.
- Begrebet *flersproglighed* vækker bred debat blandt lærerne. Nogle lærere tolker det som at skulle inddrage flere sprog aktivt, andre som sproglig bevidsthed generelt, og endnu andre som nordisk sprogforståelse.
- Lærerne sætter generelt spørgsmålstejn ved det nordiske perspektiv, som de vurderer er mindre relevant for elevernes globale virkelighed. Flere foreslår at udvide perspektivet til også at rumme ”rigsfællesskabet og globale perspektiver”.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?

Lærerne genkender deres fag flere steder i teksten og kommer i den forbindelse med følgende eksempler:

- Lærerne fremhæver begrebet *læseengagement* som et vigtigt, tidssvarende og mere handlingsrettet fokus end ”læseglæde”. Begrebet peger på, at danskfaget handler om mere end teknik – det handler om at skabe motivation og meningsfuldhed i læsningen. Samtidig efterlyses en præcisering af, hvordan engagementet skabes og udvikles i praksis.
- Lærerne oplever, at formuleringerne *i samspil med andre og fremme elevernes nysgerrighed* er centrale, fordi de viser, at danskfaget understøtter læring gennem samarbejde, dialog og fælles meningsskabelse. Fællesskab fremhæves som vigtigt både i klassens sociale liv og i skolens dannelsesopgave.
- Lærerne ser danskfagets kerne i formuleringer, der handler om *kritisk, reflekterende og kreativ tilgang*. Fx i relation til ”*fake news og AI*” – det aspekt gør teksten relevant for tiden. Ordet ”undersøgende” savnes dog flere steder som supplement til de tre øvrige begreber.
- Lærerne genkender deres fag i tekstens fokus på *beherskelse af det danske sprog, skriftlighed, kommunikation og fortolkning af tekster*. De mener, at kombinationen af *mod på at udtrykke sig personligt, præcist og alsidigt* rummer både sproglig udvikling og kreativitet. Lærerne fremhæver, at danskfaget ikke kun handler om læsning og skrivning, men også om oplevelse, indlevelse og praksisnære aktiviteter, hvor der fokuseres på legende, kropslige og multimodale arbejdsformer, der afspejler nutidens danskfag.

Eksempler på, hvad der kunne tydeliggøres

- Lærerne oplever, at den teknologiske dimension og multimodalitet er underrepræsenteret. De foreslår, at teknologiforståelse og digitale udtryksformer skrives mere eksplicit ind i teksten.
- Lærerne efterlyser ”motivation” som et begreb ved siden af engagement, så det fremgår tydeligere, hvordan elever motiveres og udvikler ”vedholdenhed”.
- Nogle oplever, at stk. 3 er en gentagelse af tidligere formuleringer, og savner nytænkning her.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Hvad fungerer godt?

Lærerne vurderer, at teksten tydeligt formidler, hvad eleverne skal have ud af undervisningen, herunder:

- Lærerne fremhæver, at teksten er godt opbygget og giver et klart billede af progressionen i danskfaget – fra de overordnede mål til de mere konkrete kompetencer, eleverne skal udvikle.
- Lærerne oplever, at formuleringerne om, at eleverne skal arbejde *kritisk, reflekterende og kreativt* vurderes som meget dækkende for danskfaget. Det fremhæves, at denne tredeling åbner for forskellige arbejdsformer og afspejler danskfagets alsidighed.
- *Læseengagement* opleves som et nyt og positivt begreb, der peger på læsning som både et redskab og en livskompetence. Deltagerne ser det som en vigtig ambition, at eleverne skal udvikle et aktivt og vedvarende forhold til læsning.

Hvad kan skrives tydeligere?

Lærerne efterlyser en tydeliggørelse af centrale begreber og ønsker mere konkrete eksempler på, hvordan disse kan omsættes i danskfaglig praksis, fx:

- Lærerne oplever begrebet *bæredygtigt perspektiv* som uklart. Deltagerne er i tvivl om, hvordan bæredygtighed skal forstås i en danskfaglig kontekst, og efterlyser eksempler på, hvordan det kan indgå i arbejdet med tekster og kommunikation.
- Lærerne efterspørger, at begreberne *sanserig* og *æstetisk* gøres mere konkrete. De to ord opleves som overlappende, men ikke entydige – og der ønskes eksempler på, hvordan dette kan se ud i danskfaget.
- Begrebet *myndighed* vækker debat på tværs af de regionale workshops. Lærerne fremhæver, at det er et ”stærkt begreb”, men det er svært at oversætte til elevernes virkelighed. Nogle foreslår i stedet *mestring* som et mere procesorienteret begreb, der passer til skolens udviklingsperspektiv.

2. Fagets karakter

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?
 - a. Giv konkrete eksempler på, hvor teksten opleves relevant?
 - b. Er der noget, der kan udelades?
 - c. Er der noget, I savner?

2.1 Giver teksten umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne oplever overordnet, at teksten er meningsfuld, og peger i den forbindelse på følgende:

- Lærerne roser, at teksten starter med at slå fast, at dansk er et *humanistisk og kulturfagligt fag*. Det giver en tydelig ramme for resten af afsnittet, hvor danskfaget præsenteres som et fag, der danner eleverne gennem sprog, kultur og relationer.
- Lærerne peger på formuleringer om *kritisk sans, kreativitet, teknologi og AI* som relevante og nutidige, fordi de kobler faget til elevernes virkelighed. Det ses som en styrke, at afsnittet anerkender danskfagets "bidrag til andre fag" og fremhæver *kreativitet, sanser og følelser*. Inklusion og det specialpædagogiske perspektiv nævnes positivt – teksten rummer plads til flere elevgrupper og undervisningsformer.
- Lærerne fremhæver formuleringen *sprog og andre udtryksformer* som en præcis og dækkende måde at vise fagets bredde på. De er glade for, at *håndværksmæssige og praktiske erkendeformer* nævnes, da det giver plads til praksisfaglig undervisning.
- Lærerne oplever, at de to sidste tekststykker, som ifølge lærerne beskriver, hvordan eleverne dannes i mødet med andre kulturer og sproglige baggrunde, er en meningsfuld udbygning af formålet. De er glade for, at Grønland og Færøerne er nævnt – det ses som et tegn på, at danskfaget rummer flere perspektiver end blot det danske.

Hvor giver teksten mindre mening?

Lærerne efterlyser generelt en mere klar, præcis og sammenhængende tekst med kortere sætninger og tydeligere begrebsbrug.

- En gennemgående kritik fra lærerne er, at sætningerne er meget lange, med mange indskud og opremsninger. Teksten beskrives som "akademisk", "fluffy" og "konsulentagtig", hvilket gør den "træg at læse" og "svær at afkode". De foreslår "kortere sætninger, punktstilling eller opdeling", så pointerne fremstår tydeligere.
- Lærerne oplever, at tekststykkerne 3-6 gentager hinanden. Nogle steder peger lærerne på, at pointer fra fagets formål bliver gentaget, uden at der tilføjes nyt. Der ønskes "bedre sammenhæng" og "strammere redigering" – nogle foreslår, at dele slås sammen for at undgå overlap.
- Lærerne oplever flere begreber som "uklare" eller "højtravende", fx: *appelformer; håndværksmæssige og æstetiske praksisser; dannelseside; myndighed; natur, kultur og teknologi; videnskabelige erkendeformer og forbundethed*. Der efterspørges eksempler eller uddybninger, så begreberne bliver konkrete og forståelige i en danskfaglig sammenhæng.

- Lærerne sætter spørgsmålstegn ved relevansen af natur og klima samt det nordiske perspektiv. De peger på, at det fylder for meget i forhold til, hvor lidt det bruges i praksis. Det opleves, som om ”politiske dagsordener har sneget sig ind”, hvilket gør teksten mindre skarp i sit faglige fokus.

”Vi kan godt forstå det, men der er flere steder, hvor man bliver helt forpustet.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Lærerne oplever generelt, at beskrivelsen af fagets karakter er relevant, men også tungt formuleret og præget af gentagelser og uklartheder.

Hvor teksten opleves relevant?

- Lærerne oplever, at formuleringen om, at eleverne skal *forholde sig kritisk*, opleves som særligt centralt. Deltagerne peger på, at dette afspejler danskfagets kerne – fx i arbejdet med kildekritik, etik og teknologiforståelse.
- Formuleringen *sansning, skabelse, refleksion* samt *forestillingsevne* fremhæves som gode eksempler på fagets praktiske og æstetiske dimensioner. Lærerne peger på, at fagets karakter rummer både det analytiske og det kreative, og at eleverne ses som aktive, skabende deltagere i faget.

Hvad kan udelades, og hvad savnes?

- Nogle lærere peger på, at begrebet *tekstfag* kan virke for begrænsende og risikerer, at man overser fagets sproglige, kommunikative og multimodale dimensioner. Der ønskes en tydeligere balance mellem det skriftlige og det mundtlige.
- Lærerne oplever, at ”AI, digitale medier og teknologiforståelse” mangler. De ønsker en tydeligere formulering af, hvordan eleverne skal lære at forholde sig kritisk og reflekteret til teknologiske udviklinger og anvende dem konstruktivt i undervisningen.
- Lærerne efterlyser en mere eksplicit omtale af ”elevinddragelse, medbestemmelse og motivation”. Det vurderes som vigtigt for at styrke engagement og trivsel og for at vise, hvordan eleverne aktivt kan deltage i valg af emner, arbejdsformer og samarbejde.
- Lærerne ønsker en præcisering af, hvad der menes med, at *eleverne skaber tekster med inddragelse af kroppe, tanker, sanser og følelser*. De mener, at eleverne ikke nødvendigvis skal dele egne følelser, men lære at udtrykke og forstå følelser gennem tekster og kreative processer.

3. Fagets indhold

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?
 - a. Hvor træder det faglige indhold tydeligt eller mindre tydeligt frem?
 - b. Kan I finde eksempler i teksten, der inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?
3. Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?
 - a. Skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder? – Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
5. Giver trinforløbet et billede af progression?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?

3.1 Giver teksten umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne anerkender tekstens faglige ambition og dens tydelige forankring i danskfagets formål. Den ses som et skridt i retning af at samle fagets mange dimensioner og skabe et fælles sprog. De seks indholdsområder vurderes som en positiv udvidelse af faget, der tydeliggør dets bredde.

Der er bred enighed om, at følgende dele styrker teksten:

- Fokus på relationer og samarbejde mellem elever.
- Betoning af meningskabelse og undersøgende tilgang.
- Tydeliggørelse af læse- og skrivekompetencer som adskilte områder.
- Inklusion af mangfoldighed og dannelse som bærende principper.

Hvor giver teksten mindre mening?

Den sproglige kompleksitet, manglen på prioritering og konkretisering gør, at teksten for mange fremstår mere som et teoretisk dokument end et praktisk anvendeligt redskab. Der efterlyses derfor et mere klart, kortfattet og praksisnært sprog, tydeligere sammenhæng mellem indholdsområderne samt mere fokus på, hvordan danskfaget udfolder sig i hverdagen.

- Lærerne peger gennemgående på, at der mangler en rød tråd mellem områderne. Det foreslås at fremhæve, at alle indholdsområder gælder på alle klassetrin, men med forskellig vægtning.

Flere oplever, at sammenhængen mellem områderne kan gøres tydeligere. Der peges på en uoverensstemmelse mellem rækkefølgen i figur og tekst, som skaber forvirring. Lærerne foreslår en opdeling i to blokke: stofområder og kompetenceområder.

”**Dansklærere kombinerer typisk flere og nogle gange alle indholdsområder i planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen.**

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Hvor træder det faglige indhold tydeligt frem?

Lærerne oplever generelt, at danskfaget træder tydeligt frem i beskrivelsen af de seks indholdsområder. Lærerne vurderer, at indholdsområderne er dækkende og mere præcise end i Fælles Mål.

- Lærerne peger på, at områderne *Skrivning og tekstskebbelse, Lytning, tale og samtale* samt *Identitet, kultur og livsverden* er særligt stærke og praksisnære. Begreber som *formål, modtager og situation* i skrivning, *lytte empatisk* og *demokratisk samtale* fremhæves som vigtige og konkrete.
- Lærerne oplever, at begreberne *forestillingsevne* og *det at være menneske* er meningsfulde i en dannelsesorienteret kontekst.
- Lærerne finder det relevant for faget, at elevernes hverdagsliv og personlige perspektiver er skrevet ind som del af fagplanen.

Hvad er uklart eller mindre tydeligt?

Lærerne efterlyser mere præcision og konkrete eksempler, så især nye lærere lettere kan se, hvordan indholdsområderne kan omsættes i undervisningen.

- Lærerne peger på, at begreber som *myndighed, erkendelse, overvåge egen forståelse* og *stile efter* er abstrakte eller u hensigtsmæssige. De foreslår at omskrive dem til mere pædagogiske og alderssvarende formuleringer.
- Formuleringen *forestillinger om det gode liv* vækker nysgerrighed, men også usikkerhed. Lærerne oplever, at det er uklart, om det handler om dannelse, livsværdier eller temaer i undervisningen.
- Udtrykket *det velkendte og det fremmede* foreslås ændret til ”det velkendte og det ukendte”, da *fremmede* opleves negativt ladet.
- Flere oplever, at teksten til tider virker ”1950’er-agtig” i sin forståelse af tekstarbejde, og savner tydeligere kobling til multimodalitet og moderne kommunikation.

Eksempler, der inspirerer til konkret undervisning

- Formuleringer som *lytte empatisk, træde frem foran andre* og *arbejde undersøgende og kritisk* giver billeder af konkret undervisning.
- Indholdsområderne *Fiktion og forestillingsevne* og *Sprog og tekst i kontekst* beskrives som mest inspirerende, fordi de åbner for kreativitet, multimodalitet og refleksion.

3.3 Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?

Der er bred enighed om, at figuren giver et hurtigt visuelt overblik over fagets seks indholdsområder. Lærerne oplever dog, at den i sin nuværende form ikke tydeligt viser den sammenhæng, som teksten ellers lægger op til. Den illustrerer

områderne som adskilte dele snarere end som et integreret fagligt hele. Lærerne oplever derfor, at figuren først og fremmest fungerer som et orienteringsredskab, men at den ikke er anvendelig for lærere i praksis, da den ikke hjælper med planlægning, progression eller didaktisk kobling mellem områderne.

Forslag til justeringer

- Nogle foreslår, at stregerne i blyantsspidsen smelter sammen og gradvist forsvinder for at vise, hvordan fagets dele mødes i en fælles retning.
- Andre foreslår en cirkulær model eller en DNA-snor, som bedre kan illustrere, at områderne konstant væver ind og ud af hinanden.
- Endnu andre ønsker, at de tre øverste og tre nederste områder farvemæssigt grupperes, så man visuelt kan aflæse den struktur, teksten beskriver (stofområder og kompetenceområder).
- Enkelte pointerer, at *Identitet, kultur og livsverden* bør stå øverst, fordi det opleves som fagets bærende og samlende udgangspunkt.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb som anvendeligt?

Hvorfor – hvad fungerer godt?

Lærerne fremhæver den klare struktur, balancen mellem analoge og digitale kompetencer samt tekstens fokus på sprog, fællesskab og feedback som tydelige styrker, der gør materialet både anvendeligt og tidssvarende.

- Lærerne oplever, at trinforløbet er langt mere anvendeligt og overskueligt end Fælles Mål. Opdelingen efter klassetrin (1.-3., 4.-6., 7.-9.) virker naturlig, logisk og let at navigere i.
- Lærerne peger på, at samspillet mellem håndskrift, digitale færdigheder og AI samt formuleringen *hænder og tastatur* afspejler en nutidig og rummelig forståelse af danskfaget. Lærerne fremhæver, at det er vigtigt, at håndskrift fortsat nævnes, da det er almentdannende og en god måde at huske og lære på.
- Teksten understøtter vigtige temaer som ordforråd, sprogforståelse, læsefællesskaber og stilladsring. Respons og feedback fremhæves som styrker, der skaber refleksion og læring. Lærerne roser, at eleverne skal skrive ud fra egne interesser og oplevelser, hvilket gør arbejdet motiverende og elevnært.

Hvorfor ikke – hvad bør justeres?

Lærerne peger på behov for mere fleksibel trininddeling, konsekvent begrebsbrug og større konkrethed på de ældste klassetrin, så den legende og undersøgende tilgang tydeliggøres gennem hele forløbet.

- Den faste tredeling passer ikke altid til skolernes praksis (fx 1.-5./6.-9.), hvilket kan skabe forvirring. Flere foreslår en mere fleksibel struktur eller en præcisering af, hvordan planen kan bruges uafhængigt af organisatoriske modeller.
- Ønske om konsekvent sprogbrug og tydelige definitioner. Altså at man kalder begreberne det samme hele vejen gennem fagplanen.
- Nogle lærere foreslår, at den legende og undersøgende tilgang bør fremhæves som et fælles princip på alle trin – ikke kun i indskoling.
- Andre lærere undrer sig over, at respons kun beskrives på mellemtrinnet og i udskoling. Det er også relevant i indskoling.

3.5 Giver trinforløbet et billede af progression?

Lærerne oplever generelt, at fagplanens trinforløb giver et billede af progression, men efterlyser blandt andet mere konsekvent og klart sprog og konkrete pejlemærker for elevernes niveau.

Hvorfor – hvad fungerer godt?

Lærerne fremhæver den tydelige progression og praksisnære opbygning, hvor arbejdet med skrivning, læsning og respons udvikles naturligt i takt med elevernes alder og kompetencer.

- Lærerne oplever, at progressionen er logisk og i tråd med elevernes udvikling, fx at eleverne præsenteres for skrivning i indskolingen, træner og udfolder det på mellemtrinnet og formidler i udskolingen.
- Lærerne vurderer, at indskolingsdelen fremstår meget konkret og let at omsætte til undervisning. Der er en tydelig udvikling i arbejdet med skriveprocesser og forståelse af modtager og formål.
- Håndskrift, læsestrategier og respons er tydeligt knyttet til elevernes alder og udvikling.

Hvorfor ikke – hvad kan justeres?

Lærerne efterlyser generelt en større ensartethed i forhold til konkretisering på tværs af trinforløbene. De ønsker sig også klare pejlemærker for forventninger samt de to skriveprojekter i udskolingen.

- Lærerne finder udskolingsdelen mindre konkret og mere abstrakt, og at mellemtrinnet er mere ”tyndt beskrevet” end de øvrige trin. Lærerne efterlyser flere eksempler og tydeligere beskrivelser af, hvordan arbejdet kan se ud i praksis.
- Lærerne oplever generelt, at man må læse alle trinforløb samlet for at forstå progressionen – det bør være mere tydeligt på hvert trin.
- Lærerne er glade for, at fagplanen ikke lægger op til ”rigid målstyring”. De efterlyser alligevel klarere mål for og tydeligere eksempler på, hvad eleverne skal kunne, så man som lærer har en retning.
- Lærerne udtrykker usikkerhed om, hvad formuleringen ”mindst to større skriveprojekter” indebærer. De diskuterer blandt andet, hvordan det adskiller sig fra fx projektopgaven? Der ønskes en præcisering af formål og indhold i de to skriveprojekter.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver de seks foreslåede indholdsområder et billede af de mest centrale perspektiver og handlemåder i det samlede arbejde i faget?
 - a. Kom gerne med eksempler på, hvad der fungerer og ikke fungerer.
2. Hvordan fungerer det, at læsning og skrivning er adskilt i hver sit indholdsområde?
 - a. Kom gerne med to-tre eksempler.
3. Giver beskrivelsen af indholdsområdet *Skrivning og tekstskabelse* fagligt mening, og er der en passende progression?
 - a. Hvis ja, uddyb gerne hvordan?
 - b. Hvis nej, uddyb gerne hvorfor ikke?

4.1 Giver de seks foreslåede indholdsområder et billede af de mest centrale perspektiver og handlemåder i det samlede arbejde i faget

På tværs af regionerne vurderer lærerne, at de seks indholdsområder generelt afspejler de mest centrale perspektiver i faget, og at de samlet set giver et godt og dækkende billede af danskfaget. Der er enighed om, at områderne repræsenterer fagets kerne og helhed. Pointerne fra lærernes drøftelser af indholdsområderne kan findes i afsnit 3.1 og 3.2.

4.2 Hvordan fungerer det, at læsning og skrivning er adskilt i hver sit indholdsområde?

Der er bred enighed blandt lærerne om, at adskillelsen af læsning og skrivning fungerer godt og giver mening. Ifølge lærerne er det muligt at rette et mere fokuseret blik på hvert område. Samtidig understreger lærerne i alle regioner, at læsning og skrivning ikke må forstås som adskilte i praksis, men skal tænkes som tæt forbundne og gensidigt afhængige processer.

Eksempler på det, der fungerer godt

- Lærerne fremhæver, at opdelingen giver en klarere struktur og gør fagplanen mere overskuelig og logisk. Det er lettere at se, hvilke kompetencer der knytter sig til henholdsvis læsning og skrivning.
- Lærerne peger på, at adskillelsen løfter skrivningens status og skaber en bedre balance mellem læsning og skrivning, efter at læsningen historisk har fyldt mest. Enkelte advarer om, at opdelingen kan forstærke den historiske skævhed, hvor læsning prioriteres højere end skrivning, hvis der ikke aktivt arbejdes med at give begge områder lige stor vægt.
- Nogle lærere fremhæver rækkefølgen – at læsning står før skrivning – som naturlig og pædagogisk meningsfuld, fordi forståelse kommer før produktion.

Eksempler på det, der fungerer mindre godt

Der er bred enighed blandt lærerne om, at den gensidige afhængighed mellem læsning og skrivning skal fremgå mere eksplicit – især i indskolingen, hvor eleverne lærer at læse gennem at skrive og omvendt.

”Det er jo her [i indskolingen], de lærer at læse og skrive, så selvom de er skilt ad, måtte forbindelsen gerne tydeliggøres endnu mere.

Det foreslås fx, at:

- nævne læsning under afsnittet om skrivning og omvendt,
- tydeliggøre sammenhængen gennem figuren i fagplanen,
- eller understrege koblingen i formuleringerne i begge områder.

4.3 Giver beskrivelsen af indholdsområdet *Skrivning og tekstskabelse* fagligt mening, og er der en passende progression?

Lærerne vurderer samlet, at beskrivelsen af *Skrivning og tekstskabelse* fremstår fagligt stærk og meningsfuld med en klar og naturlig progression. Den giver et solidt grundlag for undervisningen og viser en tydelig udvikling i elevernes skrivekompetencer. Lærerne ønsker dog en tydeligere beskrivelse af de faglige mål, eleverne skal nå, en mere konkret beskrivelse af indholdet i udskolingen samt en afklaring af de to skriveprojekter og en tydeligere sammenhæng mellem håndskrivning og teknologi. Lærernes drøftelser af trinforløbet findes også i afsnit 3.4 og 3.5.

5. Samlet blik på fagplanen

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?
 - a. Er faget beskrevet konkret og præcist?
2. Er fagplanen bygget overskueligt op?
 - a. Giv eksempler på dele, der bidrager til overskuelighed.
 - b. Giv forslag til, hvad der kan gøre fagplanen mere overskuelig.
3. Er sproget lettilgængeligt?
 - a. Hvilke ord/begreber/sætninger/tekstdele fungerer særligt godt?
 - b. Hvad kan skrives mere enkelt?
4. Forestil jer – ud fra det nuværende rådkast – at I skal bruge fagplanen i planlægning af jeres undervisning:
 - a. Giver fagplanen plads til at skabe en god balance mellem fagets mere praktiske og abstrakte/teoretiske sider?
 - b. Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?
5. Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Lærerne giver generelt udtryk for, at den nye fagplan er enklere og mere lettilgængelig end tidligere. Lærerne oplever, at fagplanen overordnet fremstår forståelig og meningsfuld. De mener, den rummer stærke faglige intentioner og et tydeligt formål, men de har brug for mere enkel formidling, bedre struktur og større præcision, så den bliver mere brugbar i praksis og lettere at anvende som arbejdsredskab for lærere.

Forslag til justeringer

- Lærerne oplever, at sproget er for akademisk, langt og indimellem forvirrende. De efterlyser et mere hverdagsagtigt sprog med "lavere lix-tal", så teksten bliver lettere at bruge i praksis.
- Lærerne peger på, at fagplanen til tider bliver for abstrakt, og at der mangler konkretisering og eksempler, især i beskrivelsen af fagets karakter og visse indholdsområder.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Lærerne oplever, at fagplanen overordnet er overskuelig, logisk og veldisponeret, men der er et tydeligt ønske om, at den gøres mere visuel, kortfattet og konsekvent i sin struktur. Lærerne kan godt lide, når der anvendes punktform og ikoner.

Dele, der bidrager til overskuelighed

Lærerne fremhæver, at fagplanen er bygget op med en logisk bevægelse fra formål til indhold.

- Lærerne oplever, at opdelingen i seks indholdsområder er en stor hjælp til overblik.
- Lærerne nævner, at trinforløbene er klare og lette at orientere sig i.

- Lærerne peger gentagne gange på punktform som et vigtigt redskab til at skabe hurtig forståelse og overblik.
- Lærerne fremhæver ikoner og grafiske elementer som indbydende og som noget, der gør fagplanen mere læsevenlig og moderne.

Forslag til at gøre fagplanen mere overskuelig

Lærerne oplever, at der er for meget tekst, og at der med fordel kunne gøres noget ved fagplanens layout.

- Lærerne vurderer, at fagplanen vil blive mere overskuelig, hvis tekstmængden reduceres, og overflødige formuleringer skæres væk. Lærerne peger på, at rækkefølgen af overskrifter og indhold skal være konsekvent på tværs af tekst og figur for at undgå forvirring.
- Der er bred enighed blandt lærerne om, at fagplanen med fordel kan indeholde flere grafiske eller visuelle oversigter, som tydeliggør progression og sammenhæng mellem indholdsområderne:
 - Nogle foreslår flere modeller til de enkelte indholdsområder, så progressionen bliver mere synlig.
 - Andre foreslår, at den eksisterende figur (blyantsmodellen) forfines og gøres tydeligere.
 - Andre igen foreslår, at der skal være bedre mulighed for at se sammenhænge mellem trinene i trinforløbet, fx via visuelle oversigter eller ikoner, så progressionen bliver nemmere at aflæse.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

På tværs af regionerne vurderes sproget som overordnet forståeligt og fagligt meningsfuldt, men også som tungt og til tider akademisk. Fagplanen beskrives som velskrevet og gennemtænkt, men sproget kan med fordel forenkles og gøres mere konsekvent for at styrke læsbarheden og anvendeligheden i praksis. Afsnittet Fagets karakter nævnes flere steder som det mest sprogligt udfordrende. Lærernes vurderinger af, hvilke ord/begreber og sætninger der fungerer godt eller mindre godt, kan findes under afsnit 1.1, 2.1 og 3.1.

5.4 Kan fagplanen bruges i planlægningen af undervisningen?

Giver fagplanen plads til at skabe en god balance mellem fagets mere praktiske og abstrakte/teoretiske sider?

Lærerne er generelt enige om, at fagplanen giver mulighed for at skabe balance mellem det praktiske og det teoretiske, men balancen er ikke altid tydeligt beskrevet og kræver lærerens egen fortolkning og didaktiske dialog.

- Lærerne efterlyser, at det praktiske og skabende arbejde tydeliggøres mere – især efter de første klassetrin. Der savnes begreber som ”producerende”, ”skabende” og ”produkt,” og konkrete eksempler på, hvordan praksis kan udfoldes i de ældre klasser.
- Nogle lærere peger på, at modellen kunne ændres, så sammenhængen mellem teori og praksis bliver mere synlig.
- Lærerne oplever, at sproget bliver mere komplekst i de senere trin, hvilket kan vanskeliggøre planlægningen. Der foreslås mere enkle og konkrete formuleringer samt vejledning eller eksempler – især som støtte til nyuddannede lærere.
- Lærerne fremhæver den åbne struktur, fordi den giver fleksibilitet og professionelt råderum, hvor lærerne selv kan balancere teori og praksis ud fra elever og kontekst. Nogle lærere påpeger samtidig, at det åbne format kan skabe usikkerhed og en uens praksis især i forhold til prøver og forventninger til elevernes kunnen.

Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?

Der er bred enighed om, at fagplanen i høj grad giver plads til didaktiske refleksioner og faglig dialog. Den opleves som åben og dialogskabende, og lærerne sætter pris på friheden til at tilrettelægge undervisningen selvstændigt.

- Lærerne fremhæver, at fagplanen rummer ”snubletråde” – små faglige udfordringer, der fremmer refleksion og læring for både lærere og elever.
- Lærerne påpeger, at fagplanens åbne form lægger op til ”aktiv didaktisk dialog” blandt lærere for at skabe fælles fortolkning og ensartethed i praksis.
- Lærerne fremhæver, at fagplanen understøtter et dannelses- og myndighedsperspektiv, hvor eleverne udvikler evnen til at agere personligt og ansvarligt – et element, der opleves som en styrke.

5.5 Lærernes bedste råd

Lærernes mest fremtrædende råd til fagudvalget kan opsummeres som følger:

1. **Sprog, formidling og tilgængelighed:** Lærerne efterlyser et enkelt, klart og målrettet sprog, der gør fagplanen let at læse og anvende som et praktisk opslagsværk – med korte sætninger, tydelige pointer og fokus på tilgængelighed for alle lærere uanset erfaring.
2. **Struktur og sammenhæng mellem trin:** Lærerne peger på et behov for tydelig progression og sammenhæng på tværs af klassetrin med klare mål og rettesnore. Lærerne mener, det vil gøre det lettere at se, hvordan elevernes faglige udvikling bygger videre trin for trin, uden at blive en tjekliste.
3. **Visuelle elementer og modeller:** Lærerne ser gerne, at fagplanene understøttes visuelt med overskuelige modeller og figurer, der tydeliggør sammenhænge og overgange mellem indholdsområder og trin – både som støtte for lærere til at forstå fagets sammenhænge og struktur og også til at engagere eleverne.
4. **Konsistent brug af begreber:** Lærerne opfordrer til, at begreber bruges konsekvent, og at nye faglige termer defineres tydeligt, så sproget bliver præcist, genkendeligt og let at forstå for alle lærere på tværs af klassetrin og uanset erfaring.

Del 2: Feedback fra lokale afprøvninger

Om datagrundlaget

Alle landets skoler har som et led i Udviklingsprogrammet haft mulighed for at gennemføre lokale afprøvninger af de enkelte rådkast til fagplaner og indsende deres feedback til EVA i efteråret 2025. Ved de lokale afprøvninger har lærerne – enkeltvis eller i teams – anvendt den samme spørgeramme som ved de regionale workshops. EVA har foretaget en sammenfatning af feedback fra de lærere (fra fagplansskoler eller andre skoler) og andre aktører (fx interesseorganisationer og professionshøjskoler), der har bidraget med feedback fra lokale afprøvninger.

Følgende sammenfatning bygger udelukkende på den feedback, EVA har modtaget fra de lokale afprøvninger, og skal ses som et tillæg til lærernes feedback fra regionale workshops.

I sammenfatningen skelnes der ikke mellem de forskellige typer af bidragsydere – og for læsbarhedens skyld bliver alle bidragsydere omtalt som ”lærere”.

Lokal afprøvning af fagplanen for dansk

Antal bidrag fra lokale afprøvninger:	41
Heraf antal bidrag fra fagplansskoler:	38
Heraf antal bidrag fra andre skoler	2
Heraf antal bidrag fra andre aktører:	1

1. Fagets formål

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

I de lokale afprøvninger oplever lærerne også, at fagplanens fokus på dansk som et dannelsesfag med et helhedsorienteret perspektiv er meningsfuldt. Der peges på flere af de samme elementer som i de regionale workshops. Dog fremhæver lærerne i de lokale afprøvninger også, at fagplanens forankring i "literacy" og "fænomenisering" er tidssvarende. Dertil opleves det positivt, at *flersproglighed* og *mangfoldige baggrunde* er inddraget. Samtidig er lærerne bekymrede for, at elever med "mangfoldige baggrunde" ikke ønsker at blive genstand for undersøgelse.

Nogle passager opleves som "højtflyvende", "brede" eller "for upræcise". Teksten beskrives flere steder som "kringlet" og potentielt vanskelig for nye lærere at navigere i. Der peges desuden på følgende, som skaber tvivl eller uklarhed:

- Begrebet *myndighed* opleves problematisk. Det foreslås at skrive "mestring" eller "integritet" i stedet. Der sættes desuden spørgsmålstegn ved begrebet *natur*, og hvad *samspil med naturen* betyder? Der er tvivl om, hvordan det skal forstås, når man fx arbejder med romantikken vs. naturalisme.
- Der ønskes desuden en uddybning af, hvad det vil sige, at eleverne skal *udvikle kritisk sans*, og hvad det indebærer at *undervise i bæredygtighed*.
- På tværs af de lokale afprøvninger sættes der også spørgsmålstegn ved prioriteringen og relevansen af det nordiske perspektiv.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se faget for jer?

I de lokale afprøvninger peges der på mange af de samme elementer som ved de regionale workshops. Som en tilføjelse hertil peger nogle lærere også på tekstdele, som handler om, at eleverne skal leve sig ind i og se andre menneskers perspektiver. De oplever, at fokus på demokrati og bæredygtighed kan være identitetsudviklende og dannende for eleverne.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

På tværs af de lokale afprøvninger oplever lærerne, at teksten formår at vise, hvad eleverne skal have ud af undervisningen. Det fremhæves som særligt godt, at:

- Stk. 3 giver et klart billede af det "end goal", eleverne skal nå.
- Formuleringerne om *nysgerrighed*, *indsigt*, *beherskelse*, *meningsskabelse*, *identitetsudvikling* og *dannelse i et demokratisk og bæredygtigt perspektiv* fungerer rigtig godt.
- Fagets formål og karakter hænger tydeligt sammen, især gennem arbejdet med tekster og udtryksformer.

Hvad kan skrives tydeligere?

Lærerne peger på, at sætningerne særligt i stk. 2 er meget lange og rummer tunge opremsninger — dette gør det svært at afkode formålet. Teksten beskrives i nogle afprøvninger som meget bred, hvilket kan sløre, hvad der præcist forventes

2. Fagets karakter

2.1 Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening?

Overordnet peger feedbacken fra de lokale afprøvninger på, at teksten grundlæggende giver mening. Der fremhæves flere af de samme elementer i teksten som ved de regionale workshops. Når det kommer til, hvad der gør teksten uklar eller mindre meningsfuld, er det primært sproget, der fremhæves. Teksten opleves generelt tung og svær at læse. Ifølge lærerne indeholder den lange sætninger med mange gentagelser og formuleringer, hvor det samme siges med forskellige ord.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

På tværs af de lokale afprøvninger vurderes teksten generelt som relevant og meningsfuld for danskfaget. Det fremhæves især positivt, at der arbejdes med:

- Elevernes mulighed for at forstå sig selv og verden gennem sprog og tekster.
- Dannelseperspektivet, der ses som aktuelt og vigtigt.
- Krop, sanser, tanker og følelser som del af tekstskabelse og fortolkning.

Det multikulturelle og flersproglige perspektiv fremhæves også som relevant, men der gives udtryk for, at det er uklart, hvordan flersproglighed skal håndteres i praksis, især i forhold til krav om retskrivning og begrebsforståelse.

Hvad kan udelades, og hvad savnes?

I flere tilbagemeldinger fra de lokale afprøvninger er der konkrete forslag til tekstdele, der kan udelades eller forkortes:

- Det foreslås, at norsk og svensk nedtones eller gøres mindre centralt.
- Afsnit 4, sidste linje betegnes som ”dobbeltkonfekt”.
- Det foreslås at udelade 6. afsnit (bortset fra sidste sætning) pga. risiko for, at enkelte elever føler sig udstillet.

I tillæg til de elementer, som lærerne savnede ved de regionale workshops, giver lærerne i de lokale afprøvninger udtryk for, at danskfagets kernekompetencer og færdighedsområder bør fylde mere. De ser desuden et behov for at præcisere flere formuleringer, så også nyuddannede lærere kan forstå dem uden at kende de tidligere mål for danskfaget

3. Fagets indhold

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

På tværs af de lokale afprøvninger vurderer flere lærere, at teksten generelt er meningsfuld for danskfaget. Det fremhæves især, at:

- Det er positivt, at skrivning og læsning er adskilt og tydeliggjort som selvstændige områder.
- Beskrivelsen af danskfagets metoder og indhold opleves som omfattende og dækkende.
- Når der er punktstillinger, gør det teksten lettere at læse.
- Indholdet giver et klart billede af fagets seks områder, hvilket opleves som helhedsorienteret og fleksibelt.

Selvom teksten overordnet opleves meningsfuld, peges der på, at nogle formuleringer fremstår ”almene” og ”burde også stå i andre fag” — fx formuleringen om demokratisk samtale og empatisk lytning. Der efterlyses mere præcis opdeling mellem *stof* og *kompetenceområder*. Der efterlyses også, at elevernes fællesskab beskrives tydeligere.

Der spørges helt konkret: ”Hvor nonfiktion er blevet af i udskolingens?”, og ”Indebærer de to større skriftlige opgaver tværfaglighed?”

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

På tværs af de lokale afprøvninger er der en gennemgående oplevelse af, at de seks indholdsområder afspejler danskfaget godt. Det fremhæves, at de seks indholdsområder opleves som dækkende for danskfaget, og at de giver frihed til at planlægge undervisning, især i udskolingens.

Som et tillæg til de elementer, der blev fremhævet på de regionale workshops, genkender lærerne også deres fag i udtryk som: *digitale scener* og *skriverrepertoire*.

Nogle peger desuden på, at man på de yngste klassetrin meningsfuldt kan koble læse- og skriveundervisning med kreative og sociale aktiviteter ud fra opdelingen.

Der peges samtidig på tekstdele, som fremstår uklare eller bør fremgå tydeligere i indholdsområderne. Her nævnes bl.a.:

- Begreberne *natur*, *det gode liv*, *livsverden* og *myndighed*.
- At der savnes tydelig skelnen mellem fiktion og fakta.
- At der savnes modeller, der understøtter arbejdet med indholdsområderne (fx *sproglig udvikling*, *skrivetrekanten*, *læsemodeller*, *litteraturmodeller* (*dør/vindue/spejl*)).

Eksempler, der inspirerer til konkret undervisning?

I de lokale afprøvninger peges der på en række beskrivelser, der inspirerer til konkret undervisning. Eksempelvis nævnes *legende og opdagende tilgange*, *æstetiske arbejdsformer*, *dannelse* og *analogt arbejde*. Enkelte ser muligheder for inddragelse af kunstig intelligens i skriftlighed.

Samtidig gives der udtryk for, at nogle eksempler ikke passer til den praksis, lærerne kender. Der peges bl.a. på, at eksemplerne for udskolingens ligger for langt fra den undervisning, der vægtes på dette trin – især i forhold til de krav, prøvevejledninger stiller.

3.3 Hvordan fungerer figuren for Fagets indhold?

Feedbacken til figuren i de lokale afprøvninger læner sig overordnet op ad den feedback, der blev givet på de regionale workshops. Der gives nogle konkrete forslag til justeringer:

- Nogle foreslår, at ikonerne med fordel kan genbruges ved beskrivelsen af indholdsområderne for at skabe visuel sammenhæng.
- Andre foreslår, at indholdsområderne generelt kan illustreres mere "sammenflettede", fx som en blomst med forbundne blade, eller at det orange felt kunne illustreres sammenflettet (fx som Brudholms læsere), da indholdsområderne sjældent står alene i undervisningen.
- Andre efterlyser klarere struktur i forhold til hovedområder vs. underområder.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?

På tværs af de lokale afprøvninger oplever lærerne, at trinforløbet overordnet er anvendeligt i praksis. Det er generelt de samme områder som ved de regionale workshops, der opleves positivt. I de lokale afprøvninger fremhæves det dog også, at trinforløbet giver mulighed for og plads til lærernes egen faglighed, og at der lægges op til, at eleverne kan udvikle praksisfaglige kompetencer.

I de lokale afprøvninger fremhæves også nogle uklarheder, som ikke fyldte i samme grad ved de regionale workshops. Lærerne peger på, at:

- De to større skriveprojekter fremstår uklare og kræver yderligere uddybning. Der efterlyses konkrete eksempler på relevante problemstillinger eller emner, tydelige retningslinjer for det forventede tidsforbrug samt klarhed om, hvorvidt projekterne skal have en tværfaglig dimension eller ej. Enkelte foreslår helt at tage skriveprojekterne ud, da "dansk ikke alene skal bære disse ekstra opgaver".
- Der mangler sammenhæng i strukturen for trinforløbene. Der udtrykkes et ønske om at anvende punktform i alle trinforløb for at skabe større overskuelighed. Samtidig sættes der spørgsmålstegn ved, hvorfor 0. klasse ikke indgår, da dette kunne bidrage til en bedre sammenhæng på tværs af hele skoleforløbet.
- Trinforløbene er for overordnede og efterlader et stort fortolkningsrum. Der peges derfor på et behov for en præcis og tydelig vejledning. Lærerne peger bl.a. på, at første mål under *Skrivning og tekstskejselse* (7.-9.) er for ukonkret og utydeligt, og de er usikre på, hvad eleverne skal lære.

3.4 Giver trinforløbet et billede af progression?

I de lokale afprøvninger er der overordnet en oplevelse af, at trinforløbet giver et billede af progression, og de eksempler, som fremhæves, læner sig op ad eksemplerne fra de regionale workshops.

Når det kommer til, hvad der kan justeres, lægger lærerne – som ved de regionale workshops – vægt på et behov for konkretisering og en ensartet struktur på tværs af trinene. De giver bl.a. følgende forslag til justeringer:

- Trinene for udskoling og mellemtrinnet bør udfoldes og præciseres.
- Der efterspørges klarere mål for, hvad der forventes, at eleverne skal lære på de forskellige trin.

4. Fagspecifikke spørgsmål

4.1 Giver de seks foreslåede indholdsområder et billede af de mest centrale perspektiver og handlemåder i det samlede arbejde i faget?

Lærerne i de lokale afprøvninger oplever generelt – i lighed med feedback fra de regionale workshops – at indholdsområderne er relevante og giver gode billeder af danskfagets hovedindhold. Særligt fremhæves *Læsning og tekstforståelse* og *Skrivning og tekstskabelse* som velfungerende og rammende for faget.

Samtidig bemærker nogle lærere, at:

- Det er uklart, hvordan *fiktion* skal adskilles fra *fakta*.
- Indholdsområderne viser, hvad eleverne skal arbejde med i danskfaget, men i mindre grad hvilke *handlemåder* eleverne skal udvikle.

4.2 Hvordan fungerer det, at læsning og skrivning er adskilt i hver sit indholdsområde?

Generelt oplever lærere i de lokale afprøvninger, at adskillelsen fungerer, fordi man i undervisningen stadig kan arbejde med sammenhængene med læsning og skrivning. Nogle peger dog på, at adskillelsen kan virke ”kunstig” eller ”for skarp”.

4.3 Giver beskrivelsen af indholdsområdet *Skrivning og tekstskabelse* fagligt mening, og er der en passende progression?

Lærerne fremhæver generelt, at beskrivelsen giver fagligt mening, og at der er en passende progression.

Selvom progressionen opleves som passende, er der nogle steder usikkerhed eller behov for præcisering, fx:

- Det er uklart, hvad *skriveridentitet* betyder, og hvordan det skal bruges i praksis.
- Som ved de regionale workshops er der usikkerhed om, hvad de to skriveprojekter konkret går ud på.
- Der er en usikkerhed om, hvordan lærere kan sikre, at de har tilstrækkelig viden til at arbejde fagligt med AI i skrivning.

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Overordnet oplever lærerne i de lokale afprøvninger, at fagplanen er enkel og forståelig. De peger bl.a. på:

- at der er tale om nytænkning og en moderne fagplan.
- at fagplanen er ambitiøs, og at den præsenterer dansk som et dannelsesfag, hvor elever udvikler sproglige, sociale og æstetiske kompetencer i samspil med hinanden.

Ligesom ved de regionale workshops oplever lærerne ved de lokale afprøvninger dog også, at sproget er for komprimeret og tungt, og at fagplanen ikke er tilstrækkelig konkret eller anvendelig til hverdagsbrug i undervisningen.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Den generelle tilbagemelding fra de lokale afprøvninger er, at fagplanen i sin helhed opleves overskuelig. Feedbacken på fagplanens opbygning er meget i tråd med lærernes oplevelse på de regionale workshops. Det gælder både der, hvor fagplanen opleves overskuelig, og der, hvor den opleves mindre overskuelig.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

Sproget opleves på den ene side forståeligt og tilgængeligt. På den anden side opleves det nogle steder som uklart, indviklet og til tider fjernt fra skolens og elevernes virkelighed. Det nævnes, at der bruges for mange "floskler" og "buzzwords".

5.4 Kan fagplanen bruges i planlægningen af undervisningen?

Lærerne vurderer generelt, at fagplanen giver plads til en balance mellem teori og praksis. Samtidig oplever nogle lærere, at den praktiske side af danskfaget fylder for lidt og kan udfoldes tydeligere. Der efterspørges flere konkrete undervisnings-eksempler for at forstå, hvordan praksis og teori kan balanceres i hverdagen.

I feedbacken fra de lokale afprøvninger oplever lærerne generelt, at udkastet giver mere rum til fleksibilitet og en bredere faglighed samt didaktisk refleksion og diskussion.

5.5 Lærernes bedste råd

I de lokale afprøvninger ses en rød tråd til de råd, der blev givet på de regionale workshops:

- **Sprog og struktur:** Hold sprog og struktur enkelt, fjern gentagelser, og skriv, så nyuddannede let kan forstå og omsætte fagplanen.
- **Visuel understøttelse:** Brug modeller til at strukturere fagplanen og eksempler til at støtte lærerne.
- **Fokus på teknologi og AI:** Overvej at skrive mere om digitale redskaber og AI – både som en ressource i danskfaget og også gerne på tværs af fag.

EVA – analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

EVA

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2026 EVA (Danmarks Evalueringsinstitut)
Citat med kildeangivelse er tilladt

ISBN (www): 978-87-7182-851-1